

В царството на зелениката

Автор(и): Растителна защита
Дата: 14.05.2023 Брой: 5/2023

И тази година в средата на месец май в с. Варвара многобройните почитатели на Странджа се събраха на традиционния за района Фестивал на зелениката.

На 19-то издание на Фестивала наред с обичайната програма, включваща фермерски пазари, лекции, кулинарни изкушения, фолклорни групи от Странджа и демонстрации на местни обичаи и традиции, организаторите от ПП „Странджа“ към Изпълнителна агенция по горите бяха включили отново и туристически маршрути с различна трудност за мотивирани туристи и природолюбители.

Маршрутите варираха от лесни, изцяло крайбрежни със забележителни скални геоложки феномени, подходящи за начинаещи любители на странджанската природа, до маршрути над 15 км. и с денивелация около 400 м.

Двата най-дълги и сложни маршрута бяха посветени на символа на Странджа – Зелениката.

Първият до „Бабите“, Арабелят и зелениката, изключително живописен, след „Рибарското селище“ продължаваше в посока запад към вековните ясени „Бабите“. От там се изкачи до най-високата си точка – връх „Арабелят“, известен със своите причудливи горички от дивите родствени на маслината

– грипите.

*Грипата (Phillyrea latifolia) е вечнозелен храст или ниско дърво от семейство Маслинови (Oleaceae). На височина достига от 1 до 5-6 метра. Листата са дребни, твърди и кожести. Цветът им е тъмно до масленозелен. Дървесината е твърда и здрава. Грипата расте на места, където климатът е преходно-средиземноморски, зимата е мека и температурите не са твърде ниски. Местообитанията, които грипата оформя, са от изключително значение за съществуването на средиземноморските растения и животни в България. Сред вечнозелените храсталаци често се среща консервационно значимият вид гъба *Urnula craterium*.*

От върха маршрутът полегато слезе към Папийско дере и така достигна до поречието на дерето до подножието на местността Гьолът, където е царството на странджанската зеленика. Накрая маршрутът се насочи в посока изток, като достигна до най-свещеното място за жителите на с. Варвара – аязмото и манастирчето „Света Богородица“.

Най-дългият маршрут интерпретативен обзорен кръгов маршрут „В подножието на угасналия вулкан над Варвара“ беше предназначен само за напреднали туристи. По-голямата част от маршрута следва коларски пътища, но има няколко стръмни наклони, където минава през горски пътеки. Трасето на маршрута първоначално мина през гориста хълмиста местност покрай параклиса „Св. Богородица“, после покрай каменните образувания с вулканичен характер.

Странджанската зеленика (*Rhododendron ponticum*) е вечнозелен храст, достигащ височина до 2-3 м.

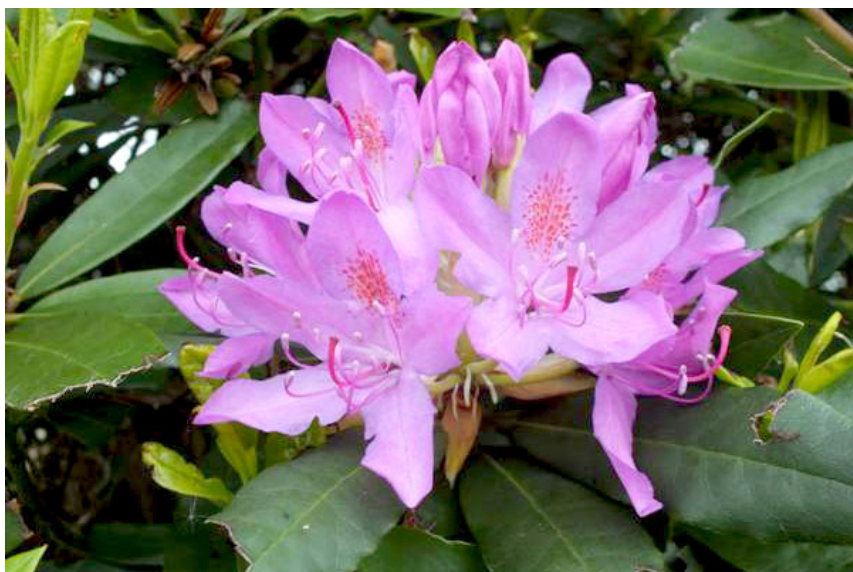
Rhododendron означава буквално "розово дърво" и името е съставено от гръцките думи "родон" (ΡΟΔΟΝ) – роза и "дендрон" (ΔΕΝΔΡΟΝ) – дърво.

Листата са лъскавозелени, едри, продълговатоланцетни и голи. Стъблото е с гладка сива кора.

Цветовете са едри, лилаворозови, събрани по върховете на клонките в чадърести съцветия.

Растението е разпространено по стръмни склонове и дълбоки долове като втори подлесен етаж в гори от източен бук и източен горун в Странджа. Ареалът ѝ на разпространение е силно ограничен и е тясно свързан със специфичните почвени и климатични условия.

Цъфти продължително от средата на април до средата на юни в зависимост от температурите през пролетта.

Зелениката – символът на планината Странджа била разпространена по времето на топлия и влажен терциерен климат на север дори до Скандинавския полуостров - в днешна Швеция, а понастоящем в границите на континента зелениката се среща – единствено в Странджа.

Фестивалът се осъществява с финансовата подкрепа на Изпълнителната агенция по горите, Община Царево и Югоизточното държавно предприятие – Сливен.